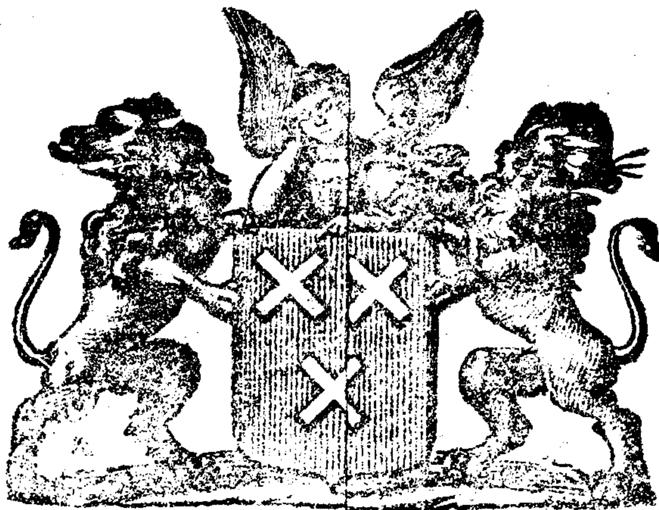
N°. 128. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Zaturdag, 31 Mei.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Gisteren heeft bij de belgische afgevaardigden te Brussel de heer *Pollenus* het rapport der centrale sectie over het voorgesteld ontwerp, ten doel hebbende, om de pogingen der orangistische partij ten behoeve van het huis van Nassau gedaan, door strafbepalingen te keeren, uitgebragt, en voorts een door de centrale sectie opgemaakt, gewijzigd nieuw ontwerp aangeboden, waarbij nog strengere bepalingen dan die in het ministerieel ontwerp vervat, worden voorgedragen. Het eerste artikel van dit ontwerp luidt als volgt:

» Al wie, 't zij door redeneringen, kreeten of bedreigingen op openbare plaatsen of vereenigingen; 't zij door het verkoopen of uitdeelen, ten verkoop aanbieden of ten toon stellen of uitdeelen, ten verkoop aanbieden of ten toon stellen op openbare plaatsen of vereenigingen van geschriften, drukwerken, platen, schilderijen of zinnebeelden, 't zij door plakaten of aankondigingen ten toon gesteld aan de oogen van het publiek, of op eenige andere wijze openlijk den terugkeer der familie van Oranje-Nassau of van een van derzelver leden zou hebben ingeroepen of daartoe aangezet, zal met eene gevangenis van drie tot vijf jaren en met eene boete van 500 tot 10,000 franken worden gestraft."

Voorts zijn in dit nieuw ontwerp twee additionele artikelen ingevoegd, waarvan het een houdt, dat al wie een pensioen of traktement ten laste van den staat geniet, en aan een der bij de wet voorziene bepalingen mogt schuldig bevonden worden, boven de bepaalde straf, ook nog het verlies van zijn post, rang of pensioen zal te lijden hebben, terwijl het tweede ingevoegde artikel vaststelt, dat de schuldigen voor 't minst gedurende drie jaren en ten langste gedurende zes jaren, hun kiesregt en dat van verkiesbaarheid zullen verliezen. De strafbepaling op het dragen van vreemde orders is ook verzwaard en nu gebragt op eene gevangenis van 8 dagen tot een jaar en op eene boete van 50 tot 500 fr. Door de kamer werd besloten de discussien over dit ontwerp te houden, na den afloop van de wet op de gewestelijke organisatie. Het overige der zitting werd met de voortzetting der beraadslagingen over dit wet-ontwerp besteed. Op het verzoek van den heer *Zoude*, zich beklagende over de weinige deelneming zijner medeleden van de commissie voor de nijverheid, in het onderzoeken van de petitie der Gentsche fabriekanten, werd eindelijk door de kamer nog besloten, die commissie een vijftal nieuwe leden toe te voegen.

— Het vertrek van vorst *Leopold* en zijne echtgenoote naar Parijs zou op den 7den der aanstaande maand bepaald zijn.

— De grafstede der hertogen van Braband, in de St. Gudulekerk te Brussel, is eergisteren avond, nadat men de daaringevonden voorwerpen op derzelver eigen plaatsen had teruggebragt, in tegenwoordigheid van de belgische ministers en andere autoriteiten, weder digt gemaakt.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 99; Braz. 77; Sp. perpet. 70½, 70; 3 pCt. 45⅝, ¾; Uitgest. 16¼; Sicil. 93½; Rom. L. 96¾, ⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Mei.

Het door den minister van koophandel voorgedragen ontwerp, tot wijziging van het tarief van inkomende regten, bij de wetgevende kamers niet in beraadslaging zijnde gebragt, verneemt men thans, dat het ministerie het voornemen heeft eenige der meest noodzakelijke veranderingen bij eenvoudige ordonnantie in te voeren. Tot dat einde is het gevoelen van den hoogen raad van koophandel ingewonnen, en zal nu eerstdaags, zoo men zegt, het verbod van invoer worden opgeheven, onder anderen, voor gesponnen katoen, kantwerk, ijzeren kettingen, horlogiewerken, Russisch leder, enz. De beslissing daarentegen over de meer belangrijke kwestien, rakende de steenkolen, de wol, het ruwe ijzer enz., zijn tot eene volgende zitting verschoven.

De gewezen voorzitter der kamer van afgevaardigden, de heer *Dupin*, is gisteren van hier naar Londen vertrokken, en zal aldaar eenen geruimen tijd verblijven; zoo men zegt, om bij voorraad eenige betrekkingen met de bewindslieden in Engeland aan te knoopen, die hem welligt mogten te pas komen, indien hij vroeg of laat in het ministerie kwam.

Tijdens de discussie over de wet tegen de genootschappen, hebben de ministers zich zeer bepaald uitgelaten, dat zij die nimmer op eenige godsdienstige vereeniging zouden toepassen, en door die verklaring de invoeging van een amendement ontraden. Thans echter schrijft men uit de Zuidelijke departementen, dat onderscheidene geestelijke confrerien of genootschappen, onder ernstige bedreiging zijn uitgenoodigd, hare reglementen bij het bestuur over te leggen.

— De maarschalk *Soult* vertrekt binnen weinige dagen naar de baden van Mont d'Or.

— De nieuw benoemde gezant aan het hof van Napels is derwaarts vertrokken, doch zal de reis over Corsica nemen, om aldaar vooraf zijnen invloed tot den goeden uitslag der verkiezingen aan te wenden.

— De laatste berigten uit Madrid dagteekenen nog immer van den 16den dezer. Men vindt in bijzondere brieven bevestigd, dat de generaal *Quesada* in Biscaye waarschijnlijk door den generaal *Rodil* zal vervangen worden, terwijl men het bevel over het Spaansche leger in Portugal aan een ander zoude opdragen. Voorts maken deze brieven melding van verregaande ongeregeldheden, die in de hoofdstad door de zoogenaamde stedelijke wacht zouden zijn gepleegd. Met eenige ingezetenen in twist geraakt, had dezelve onderscheiden huizen aangerand, en zich met de militaire bezetting verstaande, alle bevelen van den gouverneur in den wind geslagen, zoodat men genoodzaakt was de rustverstoorders ongemoeid te laten.

— Heden (27 *Mei*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 106, op tijd 106,15; 3 pCt. kont. 79,65; op tijd 79,75; Nap. renten, kont. 97,30; op tijd 97,45; Sp. perpet. kont. 73⅝; op tijd 73⅞; 3 pCt. kont. 44⅝; op tijd 44¾; Cortes 30½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten Mei.

Bij Koninklijk besluit van den 24sten dezer, is de heer *Hugo Christiaan Gildemeester* benoemd tot Nederlandsch consul te Nieuw-Orleans en voor den Staat van Louisiana, in plaats van den heer *P. Laidlow*.

— Uit 's Bosch wordt van gisteren geschreven:

» In den laten avond van den 27 dezer, had alhier een verschrikkelijke brand plaats, welke ontstond in de loodpletterij-fabriek van den heer *F. G. van den Bogaert*, en bij den aanvang reeds het ontzettendste gezigt opleverde en de ingezetenen met angst en schrikt vervulde, te meer omdat reeds de vlammen zich boven het dak verhieven. Met den meesten spoed snelde men naar de plaats des onheils, alwaar zich ook spoedig Z. Exc. de opperbevelhebber dezer vesting, benevens de gouverneur en andere autoriteiten lieten vinden en alle die bevelen gaven, welke bij zulke gelegenheden het doeltreffendst zijn, om de andere pakhuizen, welke tusschen de fabriek gelegen zijn, te beveiligen. De brandklok van alle torens werden getrokken, de alarmtrom werd geslagen en de gansche bezetting stond onder de wapens. De brandspuiten dezer stad, benevens twee, welke op last van den opperbevelhebber waren toegesneld, werden spoedig in werking gebragt, en brandmeesters en spuitgasten wedijverden om het zeerst, ten einde den brand meester te worden, welke pogingen met die van het garnizoen in zoo verre gelukkig slaagden, dat men den brand om één uur in hevigheid zag verminderen. De angst voor ergere gevolgen was algemeen, alhoewel men bij tijds de voorzorg had gebruikt, het jagtkruid, dat voorhanden was, op eene veilige plaats te brengen. Verwonderlijk is het, dat andere over- en nevenstaande woningen zijn bevrijd, en het bij het uitbranden van de geheele fabriek alleen is gebleven, 't geen voorzeker ook aan den minder hevigen wind, welke in den vooravond woei, even als aan het beleid en de orde, waarmede alles gepaard ging, is toe te schrijven. Men kan niet genoeg lof toezwaaijen aan de burgers en militairen, die te zamen het hunne hebben bijgebragt, om hunne stad- en natuurgenooten voor verdere onheilen te bewaren. De schade welke zeer aanzienlijk is, kan nog niet worden opgegeven, zijnde de oorzaak daaraan vooralsnog onbekend."

In den namiddag van den 24 dezer, omtrent twee ure, ontstond er ook nog in de gemeente Hedikhuizen brand, in het huis, toebehoorende aan, en bewoond wordende door *Jan Buyisters*, bouwman aldaar, welke brand zoo hevig toenam, dat er weinig is kunnen gered worden en het gebouw geheel is afgebrand. Aan den ijver der spuitgasten en andere ingezetenen, maar vooral aan den gunstig dienenden wind is het toe te schrijven, dat de belendende huizen zijn bewaard gebleven. De schade wordt begroot op ruim *f* 2000; zijnde het huis voor *f* 1600 verwaarborgd.

— In den avond van den 19 dezer, is te Vugt, het zoontje van *Johannes Frins*, oud drie en een half jaar, in het water gevallen, hetwelk na verloop van eenigen tijd levenloos werd opgehaald, doch door de aangewende pogingen van den menschlievenden heer *Jametz*, officier van gezondheid bij de batterij rijdende artillerie van den kapitein *Kops*, werd het kind aan deszelfs ouders, welke het reeds als verloren beschouwden, teruggegeven.

— Nopens den gebannen Deenschen Prins leest men in een

Deensch dagblad nog het volgende: Prins *Frederik* zal den ganschen zomer op IJsland doorbrengen. In den loop van het najaar zal het fregat *Galathea* hem wederom van daar afhalen, zullende hij, na zijne terugkomst in Denemarken, te Fredericia zijn verblijf moeten houden. Ten dien einde is de opper-architekt, staatsraad *Koch*, reeds derwaarts op weg gegaan, om een geschikt lokaal voor Z. K. H. in gereedheid te doen brengen.

— Een der parijsche dagbladen het berigt vermeldende, dat de handelingen van het ministerieel congres te Weenen afgeloopen zijn, geeft tevens van die werkzaamheden het volgend kort overzigt.

Vermeerdering van de krijgsmagt der bondsvereeniging, voor ieder contingent tot op het effectief van oorlog gebragt.

Aanneming van het beginsel van wederkeerige uitlevering van alle beschuldigden wegens staatkundige aangelegenheden, in alle de bondstaten.

Toepassing van het stelsel der censuur, niet alleen voor periodieke geschriften, maar ook voor de theses op de hoogescholen, voor de redevoeringen van het openbaar spreekgestoelte, en voor de staatkundige boekwerken.

Eveneens was er besloten geworden, dat er in 't geheel geen manifest zou openbaar gemaakt worden, en dat slechts eenige policie-reglementen zouden worden publiek gemaakt, om derzelver invoering voor te bereiden.

Men had zich voor 't overige niet kunnen verstaan over de grondslagen van een voor Pruissen en Oostenrijk gemeen douanestelsel; waarschijnlijk zouden, volgens het blad 't welk deze berigten mededeelt, de geheime ijverzucht dier beide mogendheden en derzelver strijdige handelbelangen een eeuwigdurende hinderpaal zijn aan dit, voor den algemeenen Europeschen handel, zoo bedoeld blad vermeent, dreigend ontwerp.

Men is in de gelegenheid geweest, uit de geschiedenis der Belgische omwenteling, en die harer gevolgen op de aangelegenheden der voormalige zuidelijke gewesten van het Koningrijk der Nederlanden, de ondubbelzinnigste bewijzen te putten, dat de, door de liberale oppositie geopperde *grieven* tegen het wettig gouvernement, niets anders dan laaghartige voorwendsels der volksmenners waren. *l'Emancipation* bevat eene nieuwe bijdrage, om de al of niet gegrondheid dier grieven te kunnen beoordeelen. Men zal zich, namelijk, wel herinneren, hoezeer er in Belgie geijverd is geworden, om te betoogen, dat de fransche taal de eigenlijke volkstaal van de meerderheid van het Belgische volk was. Bij gelegenheid nu, dat *le Belge* voorgaf, dat het geregtelijk onderzoek naar de oorzaken en naar de voornaamste bewerkers der laatste plundertooneelen, te langzaam ging, wederlegt *l'Emancipation* dit verwijt in de volgende bewoordingen.

» Men moet evenwel bekennen, dat de raadsheeren van het hof van appèl, welke met dit onderzoek zijn belast geworden, veel meer ijver en werkdadigheid hebben aan den dag gelegd, dan men met billijkheid zoude kunnen vergen. Om zich daarvan te overtuigen, zoo moet het gezegd worden, dat 160 beschuldigden en meer dan 400 getuigen, in den tijd van 40 dagen verhoord zijn, en dat bijna *alle afgelegde verklaringen, in de vlaamsche taal gedaan, in de fransche taal zijn moeten overgebragt worden*, enz., enz."

Deze bijzonderheid hebben wij aangehaald, om bij de honderde voorbeelden van dien aard, waarbij de zoogenaamde liberale oppositie is ontmaskerd geworden, nadat zij hare oogmerken bereikt had, ook nog deze, te voegen. Dit zijn de beste middelen waarmede men de nog altijd vernieuwde en nog te vernieuwen pogingen der zoogenaamde liberale oppositie, om grieven te vormen, en wantrouwen en oneenigheid te stichten, kan bestrijden, door namelijk te verwijzen op daadzaken en gebeurtenissen, die de waarheid kunnen voorlichten.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 27sten Mei

Uit Berlijn wordt van den 24sten dezer gemeld, dat in den vroegen achtend van dien dag in de nabijheid der residentie de aangekondigde troepen-manoeuvres, in tegenwoordigheid van den Koning, het Vorstelijk Gezin en vele hooge personen, door het schoonste weder begunstigd, eenen aanvang hebben genomen.

— Uit Petersburg loopen de berigten tot den 17den dezer. Z. M. de keizer had den auditeur-generaal van den algemeenen staf der marine, generaal-majoor *Sulmenew*, en den geheimraad *Enden*, tot ridders der *St. Anna*-orde, 1ste klasse, met de Keizerlijke kroon, benoemd. De Deensche gezant, graaf *von Blome*, en de Wurtembergsche, vorst *von Hohenlohe-Kirchberg*, welke voor eenigen tijd de hoofdstad van Rusland zullen verlaten, hebben den 13den en 14den dezer, de eer gehad van HH. MM. den Keizer en de Keizerin ontvangen te worden, en van Hoogstdezelven afscheid te nemen.

Het Handelsblad van Petersburg behelst een zeer uitgebreid artikel, uit hetwelk blijkt, dat de handel en fabrijken van Rusland, in vergelijking van de tien voorafgaande, in de laatste tien jaren zeer vooruit gegaan zijn.

Op bevel des Keizers, zal het getal der militaire scholen in Rusland aanmerkelijk vermeerderd worden, en zullen dezelve, gelijk alle overige, voor den beschaafden stand bestemde opvoedingsinstituten met de meeste zorg worden ingerigt, ten einde in het hart der jeugdige Russen te planten en aan te kweeken de liefde voor het vaderland en de kennis van alles, wat tot de vaderlandsche geschiedenis, statistiek en andere noodige wetenschappen behoort, om alzoo de neiging tot het vreemde, welke zich in de laatste jaren, vooral onder de aanzienlijken, heeft geopenbaard, langzamerhand uit te roeijen, en door echt vaderlandsche gevoelens te doen vervangen.

— De senaat dezer stad heeft dezer dagen onderscheidene verzoekschriften tot kwijtschelding of vermindering van straf van veroordeelden, die aan volksbewegingen hebben deel genomen, van de hand gewezen. De meeste der voortvlugtigen, die wegens het voorval van den 2den mei zijn ingedaagd, schijnen op Fransch grondgebied eene schuilplaats te hebben gevonden, immers men heeft te Straatsburg onderscheidene dier personen gezien.

— Uit Weenen schrijft men van den 18den dezer, dat de onlangs geslotene leening, ofschoon dezelve nog niet ter beurze is gebragt, aldaar veel opgang maakt, zoo zelfs dat men 12 à 13 ten honderd premie voor het regt van deelneming geeft. — Het verblijf der Hertogin *van Berrij* was buiten verwachting kort geweest. Het verlangen om hare betrekkingen vooral hare kinderen, te Brandeis te ontmoeten, heeft haar zelfs verhinderd een familiefeest bij te wonen, dat ter harer eere aan het keizerlijk hof werd aangelegd. Men wacht haar echter in de maand julij terug, zullende zij alsdan eenen geruimen tijd te Baden doorbrengen.

— Te Korfu heeft men, den 1sten dezer, berigten uit Konstantinopel ontvangen. In die hoofdstad wilde men onderrigt zijn, dat er bij het leger van *Ibrahim*-pacha groote veranderingen, vooral bij de hooge officieren, moesten voorgevallen zijn, dat er zelfs eene geheele verplaatsing van het leger bevolen was. Men schreef deze maatregelen toe aan geheime verbindtenissen, welke de chefs met *Osman*-pacha hadden, om het Egyptische leger van *Mehemed*-ali afvallig te doen worden. Wat hier ook van zij, zeker is het, dat deze laatste niet zonder ongerustheid wegens de trouw zijner troepen is, dat hij geheime agenten in het leger heeft, om zich van den geest der officieren en soldaten te verzekeren, en dat hij het noodzakelijk geacht heeft, de meeste regements-kommandanten te doen vervangen en de troepen zoo veel mogelijk bezig te houden. Te dien einde zijn er marschen bevolen, welke tot tijdverdrijf dienen kunnen en de soldaten tevens verstrooijen. Intusschen meende men, dat dit middel wel eens niet zou kunnen gelukken, en men zich gedwongen zou zien, het leger meer ernstig bezig te houden. In dat geval zou de Sultan op nieuw in eenen strijd gewikkeld en gedwongen worden, zich tegen zijne oproerige vasallen te verdedigen. Men schijnt daarop echter te Konstantinopel gevat te zijn, en terwijl men zich in stilte moeite geeft, het Arabische leger onder de vanen van hunnen eigenlijken beheerscher terug te brengen, worden de Ottomannische strijdkrachten te water en te land zoo veel mogelijk versterkt. Komt het weder tot eenen vredebreuk tusschen den Sultan en *Mehemed*-ali, zoo is voor den een of den anderen een ernstig ongeluk onvermijdelijk, en ieder speelt om zijn bestaan. De Sultan, evenzeer als *Mehemed*-ali, maken zich hieromtrent geene hersenschimmige denkbeelden; beiden zoeken daarom bij den vreemden vrienden te verwerven of te behouden. Het leger van *Mehemed*-ali, hetwelk vroeger de meerderheid boven het Ottomannische had, is nu, door het mistrouwen, hetwelk onder deszelfs bevelhebbers heerscht, veel zwakker en kan de Sultan doen zegevieren; het komt er dus voor den Onderkoning maar alleen op aan, of zijne troepen in het veld meerdere bewijzen van hunne trouw dan in den vrede zullen geven. In allen gevalle staat alsdan voor het Oosten een geheele ommekeer te wachten, die, naar de ondervinding tijdens de laatste vijandelijkheden tusschen *Mehemed*-ali en den Grooten Heer, van het grootste belang ook voor Europa zijn moet; want geene der mogendheden, welke voor den eenen of voor den anderen partij kiest, kan bloot toeschouwer blijven, en hare deelneming tot raadgevingen bepalen. Dat het alsdan tot eene feitelijke deelneming van Europa komen moet, zal een ieder begrijpen, die slechts een weinig met de Europesche en Oostersche aangelegenheden bekend is, en de verbindtenissen weet, welke in den laatsten tijd tusschen de verschillende hoven aangegaan zijn.

— Te Weenen waren den 20sten dezer genoteerd: 5 pCt. Metall. 99⅝; 4 pCt. 91$\frac{3}{16}$; Part. 137½; Bankactien 1285.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 28sten Mei.

Gisteren middag heeft Z. M. een lever gegeven, waarbij al de vreemde ministers tegenwoordig waren. Onder de personen, die bij die gelegenheid zijn voorgesteld geworden, merkte men op den heer *Dupin*, president der kamer van de vertegenwoordigers in Frankrijk. Nog heeft Z. M. een gehoor verleend aan de Belgische en Beijersche ministers, welke door lord *Palmerston* zijn binnengeleid geworden.

— Reeds meermalen is er gesproken van geschillen, welke tusschen de leden van ons kabinet zouden gerezen zijn, en die men dacht, dat vroeger of later eene geheele of gedeeltelijke ontbinding van het ministerie zouden ten gevolge hebben. In de laatste dagen hebben deze geruchten meer en meer veld gewonnen, en het blijkt thans, dat twee der bekwaamste leden van het kabinet, de heeren *Stanley* en *James Graham*, hun ontslag aan den Koning hebben aangeboden, en dat Z. M. hetzelve, na zijn beraad, heeft *aangenomen*. De aanleiding tot deze verandering is een voorstel, gisteren avond door den heer *Ward* in het Huis der Gemeenten gedaan, houdende: » Dat daar de inrigtingen der Protestantsche bisschoppelijke kerk in Ierland te bovengaan de geestelijke behoeften der Protestantsche bevolking; en dat, daar de Staat het regt heeft, om te regelen de verdeeling van Kerkelijke eigendommen op zulk eene wijs, als het parlement mogt beslissen, het de meening van het Huis der Gemeenten is, dat de tijdelijke bezittingen van de kerk van Ierland, zoo als die nu bij de wet vastgesteld zijn, behooren te worden verminderd." Over dit voorstel, waardoor, bijaldien het doorging, waarschijnlijk de door de Ieren zoo zeer gehate tienden zouden worden afgeschaft, de verkregene regten der protestantsche bisschoppelijke kerk in Ierland, en daarmede een der voorname beginselen der unie, in het hart zouden worden aangetast en te eenenmale zouden vernietigd

worden, zijn ernstige zwarigheden bij sommige ministers, die voor de gevolgen van dezen maatregel vreezen, ontstaan, en het is uit dien hoofde, dat de heeren *Stanley* en *James Graham* hunne posten hebben nedergelegd. Twee andere leden van het kabinet, wier namen echter niet met zekerheid bekend zijn, hebben hun voorbeeld gevolgd, hetgeen gisteren avond, vrij onverwacht, schijnt geschied te zijn, daar lord *Althorp* daarvan eerst in het huis der gemeenten kennis bekwam, te midden der discussie over het voorstel van den heer *Ward*; welke discussie alstoen, op voorstel van genoemden minister, tot aanstaanden Maandag geschorst is. Intusschen verzekert men, dat de koning het ontslag dezer twee laatste leden niet heeft aangenomen, en dat dezelve alzoo in hunne betrekkingen zullen blijven. Lord *Grey* en de verdere aanblijvende leden van het kabinet schijnen genegen te zijn, om het voorstel van den heer *Ward*, hetwelk, naar alle vermoeden door de meerderheid van het huis der gemeenten zal aangenomen worden, te ondersteunen en goed te keuren, en alzoo de hand te willen leenen tot deze gewigtige, en, hoewel misschien niet geheel onbillijke, echter in vele opzigten bedenkelijke, hervorming.

— In het Huis der gemeenten is, in deszelfs zitting van eergisteren, de bill van de Londensche en Westmunstersche bank voor de derde maal gelezen, en met eene meerderheid van 137 tegen 76 stemmen aangenomen. Deze bill wordt door sommigen beschouwd als een aanval door het Huis der gemeenten op de voorregten van de bank van Engeland.

— De markies van *Londonderry* heeft gisteren in het Hoogerhuis aangekondigd, dat hij den 2 Junij een voorstel zou doen, wegens den zonderlingen staat van zaken, die ten aanzien van het Britsche gezantschap te St. Petersburg bleef voortduren. Ofschoon toch sir *Stratford-Canning* reeds in October 1832 tot ambassadeur aan het Russische hof was benoemd, had hij zich tot heden toe aldaar niet vertoond. Lord *Londonderry* voegde er bij, dat hij te meer tot zijn voorstel was genoopt, door de tijding van het terugroepen van den hoogstachtenswaardigen en bekwamen man (Prins *Lieven*) die sedert vijf-en-twintig jaren de Russische regering te Londen had vertegenwoordigd. De minister *Grey*, ofschoon duidelijk te kennen gevende, dat deze aankondiging hem niet aangenaam was, stemde dadelijk in met den aan Vorst *Lieven* gegeven lof, wiens terugroeping, wat daartoe ook aanleiding mogt gegeven hebben, hem, zoo hij zeide, veel leed had gedaan.

— Volgens berigt uit Havana is de beroemde Spaansche admiraal *Laborde* aldaar den 4den April overleden.

— Gisteren stonden de 3 pCt. gecons. 92 à $\frac{1}{8}$; dito gered. 91 à $\frac{5}{8}$; Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{5}{8}$ à $\frac{3}{4}$; dito 5 pCt. $96\frac{7}{8}$ à $97\frac{1}{8}$; Portugal $78\frac{7}{8}$ à $79\frac{1}{4}$.

In de *Gazette de France* vindt men den volgenden belangrijken brief, betreffende de Luxemburgsche kwestie, van deszelfs correspondent van IJsemburg, van den 18den dezer, geschreven:

Mijnheer,

De fransche en eenige duitsche dagbladen zijn betrekkelijk de Luxemburgsche kwestie in 't algemeen zoo slecht onderrigt geweest, dat gij mijn verlangen, om dit gewigtig punt afzonderlijk in eenen brief te behandelen, zeer natuurlijk zult vinden. Welligt zal de *Gazette de France*, na het vermelden van alle de bijzonderheden, die ik u zal mededeelen en die ik u waarborg uit de beste bronnen geput te zijn, nog voor het eenige dagblad worden gehouden, 't welk het vraagstuk van uit deszelfs waar gezigtspunt heeft beschouwd. Ik beroep mij ten deze op de diplomaten en niet op de partijgezinden.

Bij de acte van het Weener-congres werd het groothertogdom Luxemburg begrepen onder de duitsche staten, welke de Europesche staatkunde bestemde, om het ligchaam van de duitsche bondsvereeniging uit te maken. Het Weener traktaat van 8 Junij 1815, dat van 20 November van hetzelfde jaar stelden de grensbepaling van dat land vast. Het duitsche Nassausche huis is in twee takken verdeeld, dien van *Otto* (den jongsten) die in de Nederlanden regeert, en dien van *Walram* (den oudsten), die het hertogdom Nassau bezit, welke beide takken nog aan elkaer verbonden zijn door eene overeenkomst van 1783, betrekkelijk de erfregten van het geslacht. Bij deze overeenkomst is bepaald, dat er *een wederzijdsch regt van opvolging* voor de beide takken met betrekking tot derzelver duitsche bezittingen is gevestigd, bij ontstentenis van mannelijke telgen in een van beide.

De tegenwoordige Koning der Nederlanden zou het regt van opvolging over het groothertogdom tusschen de Prinsen, zijne Zonen, kunnen regelen; maar hoe die familieschikking ook mogt ingerigt wezen, de orde van opvolging zou de traktaten, door welke Luxemburg aan de Duitsche bondsvereeniging gehecht is, niet kunnen te niet maken. De Nederlandsche grondwet eerbiedigde die traktaten, en Luxemburg werd door haar niet genoemd onder de gewesten, die zij aanwees als het koningrijk der Nederlanden zamen te stellen. Wel is waar hield deze wet, dat dit aan dezelfde souvereiniteit onderworpen land, naar dezelfde grondwet zou geregeerd worden, maar bij uitzondering, en *behoudens deszelfs betrekkingen met de Duitsche bondsvereeniging*, waardoor Luxemburg zijne plaats, door de traktaten hetzelve aangewezen, in die bondsvereeniging behield. In dierzelfde voege ziet men in Hanover, in Holstein, in de beide Mecklenburgen, twee staten slechts eenen rijksdag hebben, schoon aan twee verschillende souvereinen behoorende.

In 1819 en 1820 heeft een minister van het groot-hertogdom aan de Weener-conferentien ter voltooijing van de bondsakte, deel genomen; hij heeft de eind-akte, door den koning groothertog bekrachtigd, onderteekend; een minister van het groothertogdom Luxemburg eindelijk, heeft in de Duitsche bondsvergadering zitting; dit alleen is voldoende, om de, telling te volgen, dat deszelfs souverein lid is van de bondsvereeniging.

De Belgische revolutie greep plaats. Was de opstand van een gedeelte van Luxemburg nu een oproer van een Belgisch land, of was dezelve een aanslag tegen een Duitsch land ondernomen. Ziedaar het gansche vraagstuk.

Is het land Belgisch, dan moet aan hetzelve hetzelfde lot worden toegekend, dat bij de jongste traktaten voor de Belgische provincien is bepaald?

Is het Duitsch; dan heeft niemand het regt om te beschikken over hetgeen de Duitsche bondvereeniging bezit, en de traktaten, Belgie betreffende, raken Luxemburg niet.

De meeningen der diplomatie zijn, het moet erkend worden, te dezen aanzien, verdeeld. Aan de eene zijde beweert men, dat het traktaat van Londen, in 1814, het koningrijk der Nederlanden daarstellende, niet het minste voorbehoud omtrent Luxemburg heeft gemaakt; dat de koning der Nederlanden dit land onder de gewesten van zijn rijk heeft gerekend en den titel van groothertog slechts ter oorzake der buitenlandsche betrekkingen van Luxemburg heeft aangenomen; dat het regt van opvolging op de groothertoglijke kroon vernietigd is geworden door de wet van 25 Mei 1816, waarbij aan prins *Frederik* eene schadeloosstelling uit de staatsinkomsten wordt verleend voor deszelfs uitzigt op het groothertogdom, in de plaats gesteld voor de Nassausche landen. Aan den anderen kant voert men integendeel aan, dat de traktaten, die van Luxemburg een lid van het Duitsche ligchaam gemaakt hebben, hetzelve diensvolgens ook tot eenen onafhankelijken staat hebben gemaakt; dat zelfs op het tijdstip van 1814, toen Belgie door den prins *van Oranje* bestuurd werd, Luxemburg onder het beheer stond van de verbondene mogendheden en eenen afzonderlijken bestuurder had; dat Luxemburg door zijnen minister ter bondsvergadering als Duitsche en niet als Belgische staat wordt vertegenwoordigd; dat eindelijk een beroemd Fransch staatkundig schrijver, de heer *Bignon*, een voorstander van de Belgische revolutie, door overtuiging, zich genoodzaakt gezien heeft, de volgende bekentenis betrekkelijk de onregtmatige toeëigening, door de Belgen in het Luxemburgsche gedaan, te doen: *het ongelijk is hier aan de zijde der Belgen; zij die de vrijheid liefhebben behooren hen daarvan te waarschuwen!* De heer *Bignon* had toen zekerlijk in zijne gedachten het 67ste artikel der akten van het Weener congres, 't welk deze stellige woorden houdt: » De vorst, koning der Nederlanden, zal in het stelsel der Duitsche bondsvereeniging treden, als groothertog van Luxemburg, met alle de voorregten en privilegien, welke de andere Duitsche vorsten zullen genieten."

Hoedanig nu was het regt dier vorsten, 't welk zoo uitdrukkelijk aan Koning *Willem*, in deszelfs hoedanigheid van groothertog, werd toegekend? lees deze zinsnede van het artikel 25: Allen te gader kunnen tot het behoud of de herstelling der rust medewerken, zoo wanneer eene oppositie, een openbare opstand of eenige oproerige beweging zich onder de onderdanen tegen het gouvernement openbaart.

Ziedaar dan een deel van Duitschland, in het bezit van denzelfden waarborg, van dezelfde bescherming als alle de overige deelen, tegenwoordig bezet ten gevolge eener revolutionnaire overweldiging. De nieuwe traktaten, die over Belgie hebben beslecht, houden onvermijdelijk op van kracht te zijn, op de grenzen van het grondgebied der bondsvereeniging. Zal deze al dan niet haar grondgebied verdedigen? Dit was een punt om te beslissen.

Welnu, het bestaan van het nieuwe koningrijk Belgie, na zoo vele pogingen van wege Frankrijk en Engeland gedaan, beslist geworden, en de grenzen van dat koningrijk vastgesteld zijnde, is men voor den dag gekomen met de opmerking, dat er in het Luxemburgsche, om het zoo eens te noemen, twee landen en twee volken waren; het eene Fransch sprekende en dat gemeene zaak met de Belgen gemaakt had; het andere Duitsch sprekende en getrouw gebleven aan den groothertog. In het Duitsche gedeelte is de vesting Luxemburg gelegen, door een garnizoen van de bondsvereeniging bezet, en rondom deze vesting eenen omtrek van vier uren hebbende, welken de opperbevelhebber zeer goed weet te verdedigen, zooals men zich daarvan nu laatstelijk heeft kunnen overtuigen. Uit het strategisch oogpunt beschouwd, had het Luxemburger vraagstuk weinig verontrustends voor de bondsvereeniging, wijl zij daar hare militaire positie niet had verloren; maar voor den groothertog was het een staatkundig vraagstuk, betrof het namelijk den afstand van de helft zijner Duitsche staten aan eene revolutionnaire magt, tegen welke de geheele bondsvereeniging, uit kracht der traktaten, verpligt was hem te verdedigen en te ondersteunen.

Het regt van *Willem* was buiten kijf. Men onderhandelde om hem te bewegen er van af te zien, en, naar het schijnt, werden hem voldoende schadeloosstellingen in Limburg aangeboden, en zou de bondsvergadering het eerst alle mogelijke pogingen hebben gedaan, om die eindelooze zaak tot een einde te brengen, toen de hertog van Nassau, zich grondende op de overeenkomst van 1783, tegen de afscheiding van Luxemburg zich verzette, als tot welks bezit zijne familie, *door het wederzijdsch regt van opvolging*, eenmaal kan geroepen worden.

Het was van toen af de taak van het kleine Biberichsche congres met de voorwaarden bekend te worden, waarop de hertog van Nassau tot den afstand zijner eventuele regten zou te bewegen zijn; die vorst is bevonden daartoe niet zoo ligt gezind te zijn als men gehoopt had, en van het oogenblik zijner weigering af doet de de Luxemburgsche kwestie zich ten

eenemale weder zoodanig voor, alsof er omtrent dit onderwerp te Londen, noch te 's Hage, noch te Frankfort een stap ware gedaan geworden.

In afwachting van de beslechting, die zoo als ge ziet niet ophanden is, heeft er te Frankfort, betrekkelijk de bezetting dier vrije stad door de bondstroepen, een vrij zonderling voorval plaats gehad. Dit voorval, aangaande 't welk ik wel onderrigt ben, is door de dagbladen verkeerd verhaald. Dezelve hebben gezegd, dat de oppositie van den koning groothertog eene protestatie was geweest, ten voordeele van de onafhankelijkheid der stad Frankfort, tegen de bondsvergadering door welke die onafhankelijkheid werd bedreigd; en van eenen diplomaat vol geest en gezond verstand hebben zij, in deze aangelegenheid, een halven voorstander van het liberalismus gemaakt, en bovendien iemand, zich-zelven niet gelijk blijvende, want dezelve zou aan de bondsvergadering een regt schijnen te betwisten, 't welk uit hare inrigting zelve voortvloeit, het regt namelijk, om elk lid van het Duitsche ligchaam tegen de onlusten en oproeren te beschermen.

Het gedrag van den graaf *van Grunne* in deze omstandigheid, is integendeel zeer overeenkomstig met de traktaten geweest, daar bij slechts derzelver uitvoering verlangde. Volhardende in het verzoek vroeger gedaan, dat de bondsvereeniging door de wapenen de regten van den koning groothertog op Luxemburg mogt handhaven, heeft hij deze gelegenheid te baat genomen, om, met de traktaten in de hand, eene bescherming te bestrijden, die bij uitzondering en als bij voorkeur de stad Frankfort zou gelden, en zich niet over het geheele Duitsche ligchaam uitstrekken. Hij heeft, gelijk dat zijn pligt was, gevraagd, of de verpligtingen van de bondsvereeniging het uit haren aard medebragten, om slechts *eenige* of wel *alle* leden van het vereenigd bondgenootschap te beschermen, en voor zijnen doorluchtigen souverein dien waarborg, aan alle Duitsche gouvernementen verschuld, inroepende, nam hij daardoor van zelve de verdediging der onafhankelijkheid van elk dier gouvernementen op zich. Er zou aan de gezonde rede zijn te kort gedaan, zoo wanneer de koning der Nederlanden groothertog van Luxemburg, door zijnen minister het regt zou erkennen, dat de bondsvergadering mogt willen nemen, met op de eene plaats den opstand te bestrijden, en op de andere met denzelven in onderhandeling te treden. Het is deze stelling, waarin de minister van koning *Willem* zich niet heeft willen plaatsen.

Ik heb u deze kwestie van uit haar tweeledig oogpunt – geschied- en staatkundig – kortelijk willen uiteen zetten, ten einde uit den nevel van dwalingen, waarin de dagbladen dezelve van alle zijden wikkelen, te geraken. Daar zij zeer netelig is en de oplossing nog verre af schijnt, komt het er te meer op aan, wel naauwkeurig het punt te bepalen, van waar moet uitgegaan worden. *(De Correspondent van Ysemburg.)*

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 29sten Mei.*

NEDERLANDEN. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Werkel. schuld 2½	51 13/16	51 [illegible]	51 13/16
Dito dito 5	97 1/16	97 1/4	97 1/16
Uitgestelde dito	1 33/128	1 7/64	1 33/128
Kansbill. dito	23 5/4	23 7/16	23 1/4
Amort. Syndic. 4½	90 3/4	90 5/8	90 3/4
Dito dito 3½	73 3/8	73 5/8	73 3/4
Schatkistbiljett. 6	101 1/8	101 1/4	
Oorlogslasten 5			
Leening 1831. 6			
Handel-Maats. 4½	100 3/16		
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 3	79 7/8		
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	70 5/8	70 3/4	70 9/16
Dito ƒ 1000. 3	45 1/4	45 1/8	45 5/16
Uitgest. 3 pC. Sch. 5	16 3/16	16 1/4	16 3/16
Cert. Rots. Lond. 5	30 1/4	30 1/8	30 1/8
NAPELS.			
Certificat. F. & B. 5	88 1/2		
Dito Falc. & C. 5			
Leen. Lond. R. 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816. 5	102 1/8		
Dito dito 1828/29. 5			

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ uur.
Cert. dito 1831. 5	97 3/4	97 7/8	97 3/16
Obl. te Londen. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6	68 5/16	68 3/8	
Certificat. dito. 6			
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300.	115 3/4	115 1/2	
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50.	101	102	
OOSTENRIJK.			
Dito dito ƒ 100.			
Dito dito » 250. 4			
Metalliek. 5	98		
Dito Lond. gen. 5			
Dito 2½			
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito 4			
Cert. Stadsb. dito 2½			
Ween. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild.* 5	77 7/8	78	77 7/8
GRIEKSCHE.			
Dito te Londen. 5			

Heden overleed in den ouderdom van acht-en-veertig jaren, de Wel Ed. Gestrenge Heer JAN WILLEM SCHUIJLENBURG, 1e Luitenant-Kwartiermeester bij de 5e Afdeeling Infanterie.

LEYDEN, 27 Mei 1834.

*** Men verlangt in eene aanzienlijke plaats, in de provincie Noord-Braband, EEN GEEXAMINEERDE APOTHEKER, op billijke voorwaarden als *Provisor* te ageren. Iemand hierop reflecterende, adressere zich met *franko-brieven*, onder letter R, bij de Uitgevers dezer.

HET STEDELIJK BESTUUR VAN BERGEN-OP-ZOOM, is voornemens, om publiek, op Maandag den *zestienden* Junij 1834, des voormiddags ten *elf* ure, ten stadhuize aldaar, *voor den tijd van drie achtereenvolgende jaren*, ingaande primo Julij 1834, te verpachten:

Het HOUDEN *der* BANK VAN LEENING *binnen dezelve Stad.*

Zullende de verpachts-konditiën van heden af, dagelijks (except des zondags) voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 5 ure, ter stads-secretarij, voor een ieder ter lezing liggen.

BERGEN-OP-ZOOM, den 25. Mei 1834.

Het Stedelijk Bestuur voornoemd:
CUYPERS, Vt.
Ter ordonnantie van hetzelve,
Js. AUGUSTIJN, Secr.

B. TILENIUS, te *Stadlohn*,

tot Zaturdag den 31sten Mei gelogeerd bij van *Alphen* in het Logement de Kroon te Breda, rekommandeert zich tot het leveren van alle soorten van nieuwmodisch geslepene moderne KAGCHELS, waaronder zijn *Circuleer-Cagchels*, naar den laatsten smaak, met Glazen Deurtjes, waardoor het branden van het vuur te zien is; als mede allerhande soorten van bijzondere nuttige en fraaije IJZEREN KOOK-MACHINES, van 3 tot 23 gaten, met al derzelver toebehooren, waarin ook zijn van 1 tot 4 Braad-Ovens, een Wintergatte, ter grootte van 2 tot 14 Emmers, wordende met eene Kraan afgetapt en met ordinair Hout-, Turf- of Kolenvuur gestookt; ook hebben zij het bijzonder nut, dat in Keukens, alwaar het rookt, de rook niet den minsten hinder meer veroorzaakt, waarvoor gegarandeerd wordt. Verder levert hij alle soorten van Gepolijste VIJZELS voor Apotheken, WATERPIJPEN van 2 palmen en 3 duimen tot 2 ellen en 8 palmen lang, en van 5 tot 62 duimen wijd. Hij verzoekt dugenen, welke tot bovengemelde goederen genegen zijn, hun adres of hunne brieven te willen bezorgen, den 1sten Junij te Tilburg bij *Donders*, den 2den te 's Bosch bij *Vogelpoel*, den 3den en 4den Junij te Tiel bij *Roesing*, den 5den te Gorkum bij *van Alphen* en den 6den te Dordrecht bij *Schäffers*, zullende bovengemelde zich alsdan met de Modellen, die in het klein zijn, bij Hun Ed. vervoegen.

ADVERTENTIE.

De Heeren *P. PERICINI* en *Gebroeders HEILLMAN*, dankbaar voor het vertrouwen dat zij van het geëerde publiek hebben genoten, zullen de eer hebben, op Maandag den 2den Junij, voor hunne afreize nog een *derde* en *laatst* VOGAAL- EN INSTRUMENTAAL CONCERT te geven, onder directie van den heer *Dunkler*, Kapelmeester van het korps Muzijkanten der afdeeling Grenadiers. Zij zullen alles aanwenden om het geëerde publiek te voldoen, en hebben deswege de schoonste stukken uit de meest bekende Opera's hiertoe uitgezocht. Het Concert zal plaats hebben te Tilburg, in de zaal *Tivoli*, aanvang nemende des avonds ten *zeven* ure.

TE KOOP:

Een bruin RIJPAARD met gitzen Staart en Manen. Te bevragen bij LOIJENS, in *de Zwaan*, op de Boschstraat.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN,

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE, – VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde zulks van Rotterdam bepaald op:

Woensdag den 4. Junij, des morgens ten 9 ure.
Zaturdag » 7. » » » » 11 »

Nadere inlichtingen bij de Agenten: W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

Bij Broese & Comp., te Breda,

IS DE INTEEKENING GEOPEND OP HET WERK, GETITELD:

L'UNIVERS PITTORESQUE,

OU

HISTOIRE ET DESCRIPTION

DE TOUS LES PEUPLES,

DE LEURS RELIGIONS, MOEURS, COUTUMES, ETC.

QUATRE LIVRAISONS PAR MOIS à 20 CENTS CHACUNE.

Dit Werk zal bevatten 400 aflevering met 720 gegraveerde afbeeldingen en vignetten. De ... plegtigheden beschrijvende, bevat betrekking tot ... de afbeeldingen van deels beroemde Plaatsen en Gedenkteekenen, deels Kleedingen, Huisraad, Gereedschappen, Kunstwerken, enz.

Europa (behalve Frankrijk, 't welk later zal worden uitgegeven) zal 90 afleveringen beslaan. *Afrika* 18. *Azië* 41. *Amerika* 25. *Oceanië* 6. Men kan, des verkiezende, ook voor elk werelddeel afzonderlijk inschrijven.

Onder de bewerkers telt men den bekenden Schrijver over *Griekenland*, POUQUEVILLE, CHAMPOLLION FIGEAC, die *Egypte* zal behandelen, ARTAUD, die langen tijd Zaakgelastigde van *Frankrijk* is geweest te *Florence* en *Rome*, en *Italie* voor zijne rekening zal nemen, en anderen, wier erkende bekwaamheden op eenen belangrijken inhoud kunnen doen rekenen.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.